

MATERIÁL

pro zasedání Zastupitelstva města Hranic, dne 21. 6. 2018

Bod programu: 30
Předkládá: Rada města
Okruh zpracovatelů: Odbor sociálních věcí
Zpracoval: Mgr. Karel Machyl, vedoucí OSV

Název bodu: Sociální politika města v oblasti sociálního bydlení v Hranicích na období 2018 - 2022

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo města Hranic po projednání:

1. schvaluje/neschvaluje

dokument popisující sociální politiku v oblasti sociálního bydlení v Hranicích na období 2018 - 2022

2. ukládá/neukládá

odboru sociálních věcí a dalším dotčeným odborům pokračovat v rámci svých kompetencí v realizaci konkrétních kroků řešících oblast sociálního bydlení v Hranicích

Předcházející usnesení ve věci:

RM 15. 5. 2018, č.u. 2310/2018

Důvodová zpráva:

Předkládaný materiál představuje dopracovaný dokument zabývající se sociální politikou města Hranic v oblasti sociálního bydlení a to na období 2018 - 2022. Jsou v něm zapracovány připomínky a podněty týkající se objasnění klíčových pojmů, jsou zde blíže specifikovány cílové skupiny a je zde více zřetelné, jaké hlavní cíle si město klade v oblasti sociálního bydlení. V dokumentu je načrtnuta cesta a jednotlivé kroky vedoucí k uspokojení požadavků občanů Hranic po sociálním bydlení a to v horizontu 5 let. Dokument ukazuje, jakým skupinám lidí a jakou formou bude město pomáhat. I proto je představován třístupňový systém - záchytný, rozvojový a pečující, který reflektuje základní potřebu klientů dle cílových skupin.

Zatímco v rámci **záchytného záchranného** systému určeného především osobám sociálně vyloučeným se za uplynulé období podařilo v Hranicích nastavit dostatečnou kapacitu ubytovacích služeb (část zařízení v provozu, část ve fázi budování) a s tím souvisejících jiných sociálních služeb, rezervy jsou především v pomoci mladým rodinám s dětmi i seniorům. A bydlení v důstojných podmínkách, s dotovaným nájmem, s podporou sociální práce, to jsou věci, které chce město nabídnout lidem ohroženým sociálním vyloučením. Možnosti představuje v materiálu systém nazvaný **rozvojový aktivizující**. Základním předpokladem pro zařazení do tohoto systému je ochota klientů spolupracovat, aktivně se podílet na plnění stanovených cílů, plnit nastavená pravidla a normy. K tomu jim budou ve většině případů nápomocni sociální pracovníci. Třetím stupněm, nazvaným **pečující stabilizující**, reaguje dokument na zvyšující se potřebu po důstojném bydlení u osob se zdravotním omezením a seniorů.

Dokument předkládá konkrétní realizace, místa a termíny vedoucí k uspokojení požadavků po sociálním bydlení, které mnohým pomůže v zařazení do fungující občanské společnosti. S vědomím zabezpečení všech potřebných se tak v Hranicích rozkrývají možnosti územní, materiální a snad i finanční pro výstavbu nových bytových jednotek či rekonstrukci stávajících.

Materiál je výstupem analýz potřebnosti sociálního bydlení, na nichž se podíleli nejen pracovníci odboru sociálních věcí, členové sociální a bytové komise, ale i členové pracovních skupin, poskytovatelé sociálních služeb i samotní klienti sociální práce. Během uplynulého období byla důkladně zmapována činnost jednotlivých zařízení nabízející pomoc osobám sociálně vyloučeným i osobám ohroženým sociálním vyloučením. Zainteresovaní pracovníci navštívili mnoho podobných zařízení fungujících v jiných městech (Ostrava, Kopřivnice, Otrokovice, Příbor, Nový Jičín, Přerov atd.) a v diskusích a debatách zjišťovali detaily o těchto zařízeních, o rizicích spojených s jejich provozem, o ekonomické i organizační náročnosti. Jednotlivé postřehy a z nich plynoucí náměty k realizaci byly konzultovány také se Odborem sociálních věcí KrÚ v Olomouci.

Absence důležitých zákonů a protahující se proces schvalování potřebných norem obecně nahrává neplatičům, dlouhodobě a plánovaně nezaměstnaným i tak často skloňovaným spekulantům a obchodníkům s chudobou. Nechtěje čekat na řešení shora, zavedlo město ve "svých" zařízeních jasná pravidla již v uplynulém období (dozorová služba, nájemní smlouvy na dobu určitou a kratší období, důsledné dodržování stanovených pravidel). I díky tomu zatím Hranice nebyly nuceny vyhlašovat nařízeními obecné povahy sociálně vyloučené lokality, i díky tomu neřešíme problémy s příchodem dalších lidí závislých na dávkách. Ve svém přístupu jsme přísnější, než ve většině jiných měst. To vše si samozřejmě žádá finanční prostředky a je náročné i na činnost sociálních pracovníků. Díky jejich úsilí a příkladné spolupráci s poskytovateli sociálních služeb se nám, byť s obtížemi, daří sociální problematiku držet pod kontrolou.

V uplynulém období byl nastaven a řešen především záchranný systém cílený na osoby nacházející se na okraji společnosti. Systém funguje a poskytuje pomoc všem, kteří o ni

stojí. Mnohem větší skupinou jsou však lidé ohrožení sociálním vyloučením z důvodů nízkých příjmů, nekvalitního a nevyhovujícího bydlení. Sem patří především pracující rodiny s dětmi, lidé na startu své profesní kariéry, senioři či osoby se zdravotním omezením. Na ty je třeba se zaměřit a pomoci jim v tom nejzákladnějším, tedy v bydlení, pomoci jim dotovaným nájemem, nabídkou spolupráce se sociálními pracovníky, nabídkou pestré škály ubytovacích jednotek. Město nemůže plnit roli spasitele, může však vyjít vstříc a podat pomocnou ruku tam, kde selhala například rodina či skutečně objektivní důvody člověku neumožňují vést plnohodnotný život. Základní podmínkou ve většině případů je však snaha a ochota klientů spolupracovat a aktivně se podílet na procesu zařazení se do normálně fungující společnosti.

Připomínkové řízení		
Materiál byl projednán (kým)	Dne	Výsledek
Mgr. Ivo Lesák - místostarosta města	13. 6. 2018	připomínky zapracovány

Přílohy:

Soc. politika v oblasti soc. bydlení v Hranicích.docx

PREZENTACE- SOCIÁLNÍ POLITIKA.pdf

SOCIÁLNÍ POLITIKA V OBLASTI SOCIÁLNÍHO BYDLENÍ V HRANICÍCH NA OBDOBÍ 2018 – 2022

1. Základní pojmy, formy pomoci

1.1 Sociální práce

- činnost, jejímž cílem je prosazování sociální spravedlnosti, zlepšování kvality života a rozvíjení plného potenciálu každého jednotlivce, skupin a společenství
- smyslem sociální práce je prevence sociálního vyloučení, pomoc a podpora osobám za účelem sociálního začlenění

1.1.2 Formy sociální pomoci:

- sociální služby (poradenství, sociální péče, sociální prevence) - zajišťují poskytovatelé sociálních služeb (Charita, Elim, Domov seniorů Hranice, Člověk v tísni,....)
- příspěvky, dávky – Úřad práce ČR
- pomoc sociálního pracovníka městského úřadu – komunikace s úřady, bydlení, finance, hygiena, ...

1.2 Sociální bydlení

- forma pomoci domácnostem či jedincům (určeným cílovým skupinám), kteří si nedokáží zajistit bydlení svépomocí

1.2.1 Formy pomoci v oblasti sociálního bydlení:

- vytváření dostatečné (přiměřené) nabídky ubytovacích jednotek různých kategorií co do velikosti i kvality
- dotovaný nájem
- přednostní přidělení ubytovací jednotky (pokoje, bytu) dle cílové skupiny
- pomoc při komunikaci s úřady, řešení financování bydlení, vytváření návyků nezbytných pro život v občanské společnosti, hygienických návyků, ...

1.3 Dotované nájemné

- **netržní nájemné**, kdy rozdíl mezi dotovaným a tržním nájemným v daném místě a dané kategorii bytu dorovnává město
- poskytováno na dobu určitou (zpravidla 2 – 3 roky)

2. Rozlišení podle cílových skupin

- A. Osoby sociálně vyloučené
- B. Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Ad A) SYSTÉM PRO OSOBY SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ

2.1 Záchytný záchranný systém

2.1.1 Hlavní cílové skupiny:

- **osoby obtížně přizpůsobivé**, tj. osoby, které nejsou schopny nebo málo ochotny dlouhodobě plnit povinnosti a závazky vyplývající z každodenního života (pracovat či aktivně hledat práci, dohlížet na řádnou docházku dětí do školy, dodržovat zákony, vyhlášky a nařízení, obecně přijímané normy občanského soužití, řádně hospodařit s financemi, ...)
- **osoby sociálně vyloučené**
  - bezdomovci, oběti agrese či domácího násilí, osoby dlouhodobě nepracující, v evidenci ÚP, osoby v exekuci, osoby navracející se z výkonu trestu odnětí svobody,...

2.1.2 Hlavní cíl:

Zabezpečit funkční systém pomoci a služeb pro ty osoby, které projeví vůli po zlepšení své situace. Podle míry vlastní aktivity jim můžeme být oporou při hledání cesty zpět do funkční občanské společnosti.

2.1.3 Místa poskytování pomoci:

a) Ubytovna Jaslo (42 ubytovacích jednotek)	2019
b) Azylové bydlení (16 ubytovacích jednotek)	v provozu
c) Azylový dům pro osamělé rodiče s dětmi Slavíč (kapacita 28 osob)	v provozu
d) Nocležna (kapacita 13 osob)	v provozu
e) Nízkoprahové denní centrum (kapacita 15 osob)	2018

Ad. B PRO OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

2.2 Rozvojový aktivizační systém

2.2.1 Hlavní cílové skupiny:

- osoby ohrožené sociálním vyloučením, pro které je zajištění bydlení základním předpokladem pro to, aby dokázaly fungovat v občanské společnosti
  - mladé pracující rodiny s dětmi,
  - senioři,
  - osoby opouštějící ústavní či pěstounskou péči,
  - osoby pečující o jinou osobu
  - osoby se zdravotním omezením

2.2.2 Hlavní cíl:

Umožnit těmto osobám získat sociální bydlení a s pomocí sociálního pracovníka se postupně začlenit do fungující občanské společnosti s bydlením v tržním prostředí.

Podmínkou je ochota spolupracovat a aktivní snaha plnit stanovená kritéria, závazky a povinnosti spojené s nabízenou pomocí.

2.2.3 Místa poskytování pomoci:

a) Sociální byty Vrchlického 1466 – rekonstrukce objektu

podzim 2019

- 25 bytových jednotek (1+kk, 2+kk, 3+kk)
- inkluzivní bydlení – cíleno na mladé rodiny s dětmi, seniory, osoby opouštějící instituce (dětské domovy, pěstounskou péči)
- byty seniorů řešeny jako bezbariérové (max. 20% celkové kapacity domu, tj. max. 5 bytů)
- byty určené seniorům nebudou podléhat režimu „dočasného“ bydlení, možnost sociální pomoci je volitelná
- zbylé sociální byty budou fungovat v režimu „dočasného“ bydlení (max. 3 roky), po uplynutí sjednané doby uvolnění bytu, variantně přechod na tržní nájemné
- povinná spolupráce se sociálním pracovníkem po celou dobu užívání bytu vyjma bytů pro seniory
- dotované nájemné

b) Sociální byty Bělotínská 1297 – postupná rekonstrukce stávajícího bytového domu

2020 - 2022

- 32 bytových jednotek (1+1)
- startovací byty pro mladé rodiny a osoby opouštějící institucionální péči
- rekonstrukcí a časovým ohraničením doby užívání bytu dojde k postupné desegregaci nájemníků domu

- dotované nájemné
- časově omezená nájemní smlouva (max. 3 roky), poté uvolnění bytu, variantně přechod na tržní nájemné
- povinná spolupráce se sociálním pracovníkem

c) Sociální byty v místních částech města – rekonstrukce objektů

2020

- 8 – 10 bytových jednotek (1+kk, 2+kk)
- startovací byty pro mladé rodiny a jednotlivce
- byty pro osoby pečující o jinou osobu
- dotované nájemné po dobu 3 let, poté přechod na tržní nájemné
- soukromý investor, smlouvy o spolupráci vlastníka s městem

d) Sociální byty – stávající městská bytová kapacita - zlepšování kvality bydlení

od

2018

- každoroční rekonstrukce 2 – 3 městských bytů
- cíleno na pracující mladé rodiny s dětmi
- podmínka bezdlužnosti a zaměstnání alespoň jednoho člena domácnosti
- dotované nájemné první 3 roky užívání, poté tržní nájemné

e) Sociální byty Cementářské sídliště – výstavba nového bytového domu

2021

- 20 - 25 bytových jednotek (1+kk, 2+kk, 3+kk)
- inkluzivní bydlení – cíleno na mladé rodiny s dětmi, seniory i osoby opouštějící instituce (dětské domovy, pěstounskou péči)
- tržní nájemné

2.3 Pečující stabilizující systém

2.3.1 Hlavní cílové skupiny:

- osoby se zdravotním omezením primárně s bydlištěm v Hranicích
- senioři s bydlištěm primárně v Hranicích, kteří nejsou schopni z objektivních příčin žít samostatně bez pomoci (senioři ohrožení specifickými zdravotními riziky, senioři s kombinovanými diagnózami - tělesné, mentální a duševní postižení do určitého stupně)

2.3.2 Hlavní cíl:

Umožnit těmto osobám plnohodnotný život úměrný jejich věku a zdravotnímu stavu.

2.3.3 Místa poskytování pomoci:

a) **Dům s pečovatelskou službou – využití stávající kapacity a výstavba nového zařízení pro osoby se zdravotním omezením** 2022

- nová výstavba v lokalitě Cementářského sídliště
- v případě volby soukromého investora možnost zkrácení doby realizace
- podmínka bezbariérovosti, dobré dostupnosti služeb

b) **Zařízení Domova seniorů Hranice** provozu

v

- pro seniory nad 60 let věku – domov seniorů (kapacita 184 osob)
- pro osoby od 27 let věku postižené různými formami demence – domov se zvláštním režimem (kapacita 31 osob)

V Hranicích dne 30. 5. 2018

Zpracoval: Mgr. Ivo Lesák
Mgr. Karel Machyl